

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien I. Wallfischgasse Nr 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 5.

Št. 7.

V Ljubljani, 15. aprila 1888.

Leto V.

Obseg: Nekaj o reji prasičev. — O rabi žvepla v kletarstvu. — Kupčija s travnimi semeni. — Ozdravljanje živine od lišajev. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

Nekaj o reji prasičev.

Pri nas sicer ni reja prasičev najvažnejša gospodarska stroka, vendar vsekakor znamenita, da je vredna vse naše pozornosti. Navadno moremo prasiče rediti samo v hlevih, a naravno bi bilo pošiljati jih na pašnike in na žir goniti v hrastje. Ta reja se zлага s prirodo, je cenejša in daje torej največ dobička.

Dobrega gospodarstva brez svinj si niti misliti ne moremo. Vendar je tudi res, da malokdo prav preračuni, je li vredno pri nas prasiče rediti ali ne? Redimo prasiče in smo uže jako zadovoljni, če imamo zmerom dovolj zabele ali začimbe za svoje žgance ter še kaj malega prodamo.

Toda z ozirom na hude čase, ki čedalje huje kmetovalcem grozijo, treba, da pozvemo, koliko nas stane kilo špeha ali svinjetine.

Račun treba potem primeriti s tržnim cenikom, in tedaj utegnemo pozvedeti, da je začimba za naše žgance predraga. Čutili bodemo potrebo, kako bi si tukaj pomagali. Marsikdo bode mislil, da bi mu kazalo špeh rajši na trgu kupovati, nego ga dražje doma prirejati. Mislil bode, da mu je sedanja reja bolj na škodo nego v korist.

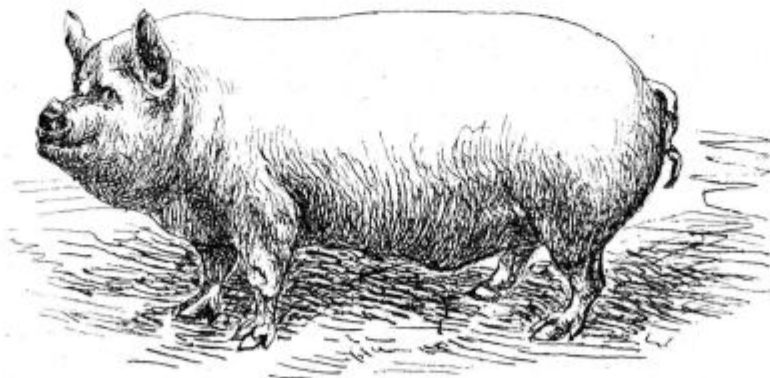
Zatorej ni odveč premišljevat, kako naj bi rejo uravnali, da bi nam dajala primerno in gotovo korist.

In to je res mogoče, ker svinje se najbolj okorišajo raznih hranilnih odpadkov pri hiši, v gospodarstvu in pri postranskih njegovih proizvodih; tudi se najbolj izplačuje za nje pridelovati repo, krompir, korenje.

Da pa bode vse to mogoče, in da bodemo največ koristi dobivali, treba izbrati našim vsakeršnim razmeram primerno in najboljše prasičje pleme. To mora biti naša prva skrb. Takšno pleme mora imeti naslednje lastnosti:

- 1.) Mora biti zdravo in trdno zoper vremenske nezgode,
- 2.) mora biti jako sposobno za udebeljenje,
- 3.) mora imeti fine kosti in nežno meso,
- 4.) mora hitro rasti, da kmalu doraste.

V to svrhu hvalijo in priporočajo mnogo prasičjih plemen: angleških, ameriških, nemških, krvnih in mešancev. Toda marsikdo je uže za drage denarje omislil si takšnih

Podoba 16.

inozemskih prasičev. Vendar srečnih uspehov ni imel z njimi ter je naposled vse opustil in zopet pripravil si trdnih prasičev našega domačega plemena, — a pohvaliti ga ne moremo.

Kakor drugod, treba je tudi tukaj vztrajnosti, da se inozemske stvarce privadijo našim vremenskim razmeram. Treba je tudi opazno odbirati živali za pleme, kedar plemenimo čistokrvne živali ali mešance.

Učinki so zvečinoma izvrstni zastran ohranjenja

starih in pridobljenja novih dobrih lastnosti. Iz takih učinkov se da sklepati, da je navedena plemena tudi pri nas priporočati proti temu, da se z njimi prav ravna.

V zglede nam služi angleško Berkshire-pleme, ki izvrstno prospeva, kadar je dovolj udomačeno, in več koristi, nego bi si kedaj bili misliti mogli. Zatorej smemo to prasičje pleme priporočati vsakemu kmetovalcu. (Glej podobo 16.)

Kedar smo si omislili dobro pleme, treba je tudi gleštati je in več storiti za nje, nego je sploh sedaj navada. Prasič je požrešna stvar, malo izbirčna zastran krmil in trdna zoper zunanje vremenske nezgode. Ker pa s to živalijo pri nas jako protinaravno postopajo, dobiva pri nas mnogovrstnih in dostikrat jako nevarnih bolezni.

Kakor vsaka druga žival, potrebuje tudi prasič svetlobe, zraka, vode. Sedanji, še bolj pa prejšnji svinjaki so tako postavljeni, kakor da bi vse to svinjam nalašč hoteli jemati ali jih vsaj odvaditi.

Dostikrat pogrešajo naše svinje celo leto potrebnega jim izprehajanja pod milim nebom. Svinja plemenjača tiči pogostoma vso zimo v temnem hlevu zaprta, da ne vhaaja vanj nič svetlobe, nič čistega zraka.

Uboga žival je zakopana v debelo blato in hudo nesnago.

Navadno jej v tem času drugega ne polagajo, kakor medlo korenje, krompir in repo, kar nima apna v sebi, katerega vendar plemenjača najbolj potrebuje za narejanje kosti mladičem. Krmo kuhajo, s preobilo vodo pomešajo in dostikrat pregorko ali zelo vročo polagajo; snažne vode dobi žival malokedaj. Ako vendar kaj krepkejše hrane dodade, storijo to potratno; preveč lepe hrane zastonj potrošijo, ker ne pazijo na sestavo krmila, ne na to, koliko beljakovin ima v sebi. Prvo služi namreč pred vsem za pitanje, drugo za vzrejevanje praseta.

Ako hočemo, da nam svinja plemenjača vrže lepih mladičev, moramo ji, kadar je nosna, polagati krmo, v kateri je apna in fosforove kisline, da se jej kosti ojačijo. Ker se na to nikakor ne pazi, marveč se zanemarja, zato vržejo plemenjače dostikrat zelo pohabljenih mladičev, ki so pristopni mnogovrstnim boleznim, zlasti imajo premehke kosti in trumoma pogibljejo. Prepozno pozvedavajo, kaj bi temu bilo krivo.

Bolje se godi svinjam, ki prosto zahajajo na pašo ali žir. Žro travo, zelišča, žir, namreč želod in bukovico, kače, žabe itd. v slast. Zatem pijejo vodo in se kalužajo z velikim razkošjem. Prospevajo dobro ter nič ne zbole vajo.

Prvo je torej, ako se hočemo srečno pečati s prasičjo rejo, da si priskrbimo najboljše svinjsko pleme. Zatem si treba priskrbeti svinjskih hlevov, kjer imajo svinje zmerom dosti svetlobe, zraka, toplote in vode. Dobro je, če imajo še pašnik, kamor se zganjajo, ali prostor, koder se morejo izprehajati, in blizu vodo, da se kopljejo, kar jim posebno ugaja.

Sedaj treba še pomisliti jako važno reč, namreč, da se prasiči prav krmijo.

Prasičjo rejo moramo torej v primerno soglasje spraviti s svojimi gospodarskimi razmerami. Ako storimo to, moremo od nje dobivati znatnih dohodkov, čeravno naše razmere niso povsem prasičji reji najugodnejše. Zlasti domače svinje slovijo daleč okoli, ker imajo fino meso in okusen špeh. Sedaj so naše domače pleme požlahtnili s tujimi, in zatorej se je tem več srečnega uspeha nadejati. Najdalje slovijo štajarske svinjske gnjati, katere draže plačujejo nego druge.

Skrbeti moramo, da nam dobička ne pobero mešetarji in večino dobička ne pospravijo v svoje žepe. Da se ta reč na bolje obrne, zato se treba pred vsem po-

truditi, da je v roke vzamejo kmetijske družbe. Varovati imajo kmeta raznovrstne škode, to je tudi njih namen.

O rabi žvepla v kletarstvu.

O vprašanji, ali se sme v kletarstvu žveplo rabiti ali ne, in tudi o tem, kako se ima upotrebljevati, je še dandanes v različnih vinskih krajih tudi mnenje zelo različno. Konsumenti ali pivci, kateri o kletarstvu nič ne vedó ali vsaj prav napačno sodijo, ne marajo o žveplu ničesar slišati; samo da jim besedo „žveplo“ izustiš, stresa jih uže groza.

Producenti, vinščaki mislijo o žveplu drugače; oni mu kletarske porabe ne odrekajo, vendar jih je pa le malo takih, kateri bi znali žveplo prav rabiti; večina jih ne vé, kedaj in kako se ima upotrebljevati, in iz tega ravno izvira pogostna napačna raba. Koliko je na priliko takih vinščakov, kateri sod ob trgatvi vselej, predno ga napolnijo, bodisi s čisto surovim ali pa z bolj ali manj pokipelim moštom, dobro s žveplom zakadijo ali zažveplajo.

Mnogo je tudi takih, kateri pri presnemanji drugače ne morejo, nego da sod, predno ga napolnijo, prav dobro zakadijo.

Oboje je popolnoma napačno, dokler je vino zdravo, kajti tedaj mu žveplena sokislina, katera nastane pri zažiganji, ne samo ne koristi, ampak kar naravnost škoduje, in sicer prvič zato, ker se kipenje zavira in morebiti za dalje časa čisto ustavi, ko bi se moralo hitro vršiti; drugič zato, ker dobi mošt ali mlado vino brez vse potrebe tudi nekaj zelo neprijeten duh po žveplu, ali boljše rečeno, smrad po gnilih jajcih, kateri nikakor ne more zdravju koristiti. Čemu bi se kipenje zaviralo ali čisto u-tavljalo? — bodimo zadovoljni, da se kolikor le mogoče hitro vrši, da dobimo iz mošta brže čisto, dokipelo vino.

Kedar pa hočemo čisto surov mošt, ali pa še prav sladko mlado vino — rebulo — kam daleč prepeljati, in to z namenom, da dospe še sladko na določeno mesto ter da ostane tam še dalj časa sladko, o! potem je dobro žveplati ali zakaditi posodo, v kateri se ima mošt ali vino prepeljati, drugače pa ne.

Pa vendar, utegne nam kedo ugovarjati, je prav dobro, da se mlado vino vsaj pri prvem presnemanji nekoliko zakadi, ker drugače preveč „nategne“, postane pretemne barve.

Lari fari! tudi tega ni treba — ako je namreč vino pravilno napravljeno, to je, ako ni bilo preveč na tropinah kipelo. Črnega uže tako ne smemo nikdar kaditi, ker izgubi vsled žveplanja barvo, duha po žveplu pa skoraj nikdar ne.

Pravilno napravljeno belo vino čisto nič ne nategne, ali pa toliko, kolikor je prav, to je toliko, da dobi poznejše, kadar se zopet popolnoma učisti, ravno pravo kinasto barvo.

Direktno ali naravnost zdravo vino kaditi (žveplati) je še v enem slučaju jako koristno, kar je pa našim vinščakom, posebno pa krčmarjem, le malo ali nič znano. Ako imamo namreč vino dalj časa v ne prav polni posodi, naredi se po vrhu kaj rad kan, pa tudi brez tega se poznejše vino kaj rado skisa, ono potegne, kakor pravimo, „na drn“, postane „cikasto“.

Vse to pa vsled prevelike dotike vina — to je njegovega alkohola — z kisikom zraka. In to je krivo, da se posebno po južnih slovenskih vinskih deželah poletnji čas le redko kje pošten kozarec (necikastega) vina do-

bode, naj bo uže na privatni mizi ali v gostilnici. Povsod so vina cikasta, ker tečejo iz bečev ali polovnjakov, iz katerih se točijo, dolgo časa, pa se nihče ne zmenj, da bi škodljivo obilno dotiko zraka s površjem vina zmanjšal ter jo neškodljivo naredil.

Neškodljivo pa naredimo to dotiko ravno z žveplom, ako ga nekoliko vrhu vina zažgemo; kajti žveplena sosislina umori vse naseljujoče se škodljive rastlinice (glivice), katere imenujemo „kan“ (micoderma aceti) i. t. d., in katere prouzročujejo „cik“; dokler je pa le sled žveplene sosisline nad vinom, ne morejo se nikakor delati.

S kajenjem ali žveplanjem „vrhu vina“ zavarujemo torej lahko zdravo vino proti veliki vinski bolezni, proti „ciku“, kar je gotovo velike kletarske vrednosti, in kar naj si torej posebno naši krčmarji dobro zapomnijo in potem tudi ravnajo. Za kajenje vrhu vina potrebujemo žvepla, potem pa tudi še neke posebne priprave. Žveplo je najboljše čisto rumeno, na ozke in kratke platnene koščke nalito, kakeršno se v kupčiji nahaja. S cveticami potrošeno žveplo, kakeršno se tudi v kupčiji dobiva, ni za rabo; tako žveplo je gola sleparija, ker več stane od navadnega, pa nič več ne koristi, ampak je še slabše od navadnega, kajti še tako lepo dišeča cvetica, kadar se sežge, ne diši, ampak smrdi. Čemu torej v sod spravljati smrad! — Posebna priprava za to žveplanje je lahko kak daljši, debelejši pocinjen drat; en konec njegov se pretakne skozi primerno dolgo in debelo veho, na drugem se pa napravi majhna kljukica, ter kake dobre štiri prste pod njo obesi majhna kositarska skledica, katera ne sme širša biti nego je najoža vehna luknja sodov ali polovnjakov.

Rabi se ta priprava tako le: Najprej se s kako palico pomeri, kako visoko še stoji vino v posodi; nato se toliko pocinjenega drata na eni ali drugi strani vehe ven potegne, da obvisi nanj obešena skledica, ako se drat skozi vehno luknjo vtakne v posodo, za nekoliko prstov vrhu vina, in da zapre lesena veha, skozi katero je drat pretaknen, posodi ravno vehno luknjo. Nato se natakne drata na kljukico proti posodi primerno zadosti velik košček žvepla, kateri se tako uravna, da se more vse raztopljenno kapljajoče žveplo v skledici nabirati; nato se na spodnjem konci zažge. Tako obešeno in zažgano žveplo se vtakne skozi vehno lukno v posodo, in ta se z veho, koja je na dratu, naglo zamaši. Cela priprava se pusti tolike časa v posodi, da žveplo ugasne; nato se šele ven potegne, ter vehna luknja s svojo pravo veho hitro zamaši. Razen te priprave rabi za kajenje vrhu vina tudi tako imenovana žveplalna svetilnica, katere pa ne bomo danes popisovali, ampak prilično, kedar jo tudi s podobo priobčimo.

Naj se že s to ali to pripravo vino po vrhu žvepla, glavna reč je in ostane, da ne kane nič žvepla v vino, in pa, da se žveplanje vsakih osem dni gotovo ponavlja. Redno tako žveplana vina ostanejo do zadnjega konca nepokvarjena, in vino se ne navzame prav nič neprijetnega duha po žveplu.

Razen navedenih dveh slučajev ni pri zdravih vinih žveplanje ali kajenje nikdar potrebno, še manj pa koristno. Prav velike kletarske koristi nam je pa še žveplo za spravo prazne vinske posode, sodov, polovnjakov itd. Skoro neverjetno, pa vendar resnično je, da prav mnogi, posebno južnoslovenski vinščaki, krčmarji, itd. sodov niti pravilno spravljati ne znajo.

Koliko je takih, kateri, kadar prodade vino, sod izplaknejo samo s par bokali motnega vina; — to vino puste potem, kakor pravijo, za „živež“ v sodu, kojega pri vehi in pipi zamaše, češ, a zdaj si pa pre-

skrbljen do druge trgatve! Koliko je zopet takih, kateri izpraznjen sod le površno izperejo, potem mu pa vratca in veho odpro, da se revež posuši! Ti in oni ravnajo zelo napačno, kajti velika večina takih sodov spleni čez in čez, tako da se razumnemu človeku, kateri vanje posveti, pogleda in povonja, milo stori, ako pomisli, kako se bodo dobri, morda izvrstni mošti bodoče letine na najnaravnejši način v njih pokvarili. Kakšno bode vino v smrdečem sodu postalo? gotovo ne drugačno, nego smrdljivo „bumfasto“. In vendar je tako lahko in preprosto prazne sode pravilno spravljati, da preprosteje skoro biti ne more, in le največi zanikrnež je, kdor to zanemarja. Naj tukaj ob kratkem razložimo, kako treba ravnati.

Prazni sod se prav dobro izpere tako, kakor bi se moral, ako bi hoteli vino vanj presneti. Na to se pusti en dan pri miru, da se vsa voda nabere ob vampu; potem se izpravi voda z gobo do čistega iz soda.

V tako očiščenem sodu se zažge košček žvepla, kar se lahko na več načinov stori. Ali se veha zabije, in skozi vratca kos korčevine ali pa kaka skrlica položi sredi soda, ter na nji zažge žveplo, in na to naglo vratca zapró; ali se pa vratca zapro ter goreče žveplo s primerno pripravo vtakne skozi veho v sod, v njem toliko časa pusti, da ugasne, potem se pa šele veha prav dobro zabije. Ako kajenje vsak mesec enkrat ponavljamo ali pa vsaj vsak drugi mesec enkrat, to je gotovo, da se nam sodi ne bodo čisto nič pokvarili, in naj ostanejo tudi deset let prazni.

R. Dolenc.

Kupčija s travnimi semeni.

Kupčija s travnimi semeni je najbolj goljufiga. Semenski trgovci nas opeharijo še najlaže, kadar naročujemo travna semena. Dostikrat nam pošljejo seme, katerega niti naročili nismo! Dogaja se pa sicer kaj rado, da kupljeno seme ni čisto niti kalivo. Ker je torej kupčija s travnimi semeni le malo zanesljiva, treba pri naročanju še posebno previdnemu biti kmetovalcu! Kdor hoče naročiti travna semena pri semenskem trgovci, temu je pred vsem priporočati:

1.) Da kupi seme posameznih trav vsako posebe t. j. vsako za se. Mešana trava naj se nikar ne kupuje! Travne mešanice, katere pripravljajo semenski trgovci kakor po receptu enako za posamezne vrste zemlje, prodajajo najrajši. Z njimi namreč najlaže opeharijo kmetovalce. V takih zmesih travnega semena je navadno dosti ničvrednega in škodljivega blaga, dosti praznih plev in smeti ter različnega travnega plevela. Zaradi tega naj se nikar ne naroča „travna mešanica“, temuč naj se vedno le kupujejo posamezne vrste trav vsaka posebe. Kmetovalec se potem laže prepriča o čistosti in kalivosti kupljenih trav kakor tudi o tem, ali so prave ali ne. Pred setvijo pa bo gotovo tudi pogodil kmetovalec, kako je pomešati razne trave skupaj.

2.) Naj kupi travna semena le tedaj, če garantuje trgovec, da je seme pravo, čisto in kalivo.

Travno seme, katero je preiskala in za dobro izpoznala semenska pregledovalna postaja c. kr. kmetijske družbe na Dunaji*), ima gotovo pravo vrednost. Zato pa ravna kmetovalec najvarneje, ako zahteva seme, katero je po omenjeni postaji pregledano in v zapečatenih (plombiranih) vrečah poslano. Le žal, da je to le takrat možno, kedar se ob enem naročajo večje množine semena posa-

*) Samenkulturstation der k. k. Landwirtschaftsgesellschaft in Wien.

meznih trav. Za manjšega kmetovalca je naročanje po pregledovalni postaji na Dunaji predrago in se sploh neizplača.

Travna semena naj le tist kupuje, kateremu so dobro znana ali pa priporočena po zvedenci. Mali kmetovalci ravnajo najbolje, ako nabirajo travno seme doma po mejah, ob potih in po travnikih. Tako si lahko v svojem kraju pripravijo seme najboljših trav, katero je zanesljivo in ceno.

Ozdravljanje živine od lišajev.

V zadnjem „Kmetovalci“ sem bral vprašanje J. L. v Šm., kako se prežene lišaj?

Tudi jaz sem imel pred dvema letoma vola, ki je imel skoro tri mesece zelo hud lišaj. Odpravljaj sem ga na vse načine in tudi živinskega zdravnika sem na pomoč poklical, pa vse ni nič pomagalo. Nazadnje mi nekdo pove, da je najboljši lek od lišaja jesenova mast. Poskusil sem, in v osmih dneh je bil vol popolnoma zdrav.

Ker pa ne zna vsak jesenove masti napravljati, naznanjam Vam tudi to, da priobčite, ako se Vam, častiti gospod urednik, umestno vidi, tudi v „Kmetovalci“.

Najprvo se mora jesen (najboljši za to je črni ali vodni jesen) razcepiti na trske, ki naj se na peči popolnoma posuše. Potem, ko je to pripravljeno, naj se vzame dober lonec ter popolnoma v zemljo zakoplje. Ko je to storjeno, naj se vzame drug lonec, katerega treba na dnu dvakrat ali trikrat preluknjati; potem se denejo popolnoma posušene trske vanj, ter se postavi vrh prvega lonca. Presledek pa, kateri bi med prvim in drugim loncem utegnil biti, naj se pa z ilovico tako zamaže, da ne prihaja nič zraka zraven. Lonec, kjer so trske, treba pa z kako rušo tako tesno pokriti, da tudi zrak zraven ne prihaja, ker sicer se trske vnamejo. Ko je to storjeno, naj se okoli lonca počasi kaki dve uri kuri, tako da trske postanejo oglje, v spodnji lonec pa se nateče mast, s katero naj se lišaj kake tri ali štirikrat namaže, in odpravljen bo.

Ta mast je tudi najboljša za odpravo uši pri živini. V Ribnici, 6. aprila 1888.

Jos. Klun.

Razne reči.

— **Najboljše meso in špeh** imajo prasiči, katere krmino z mlekom, bodi si s kislim mlekom ali pa z raznimi mlečnimi ostanki.

— **Čevlje in sploh usnje, ki je trdo od moče in suše, moreš zopet omečiti**, če je namažeš s petrolejem.

— **Zahvala.** Slavni odbor kmetijske družnice v Metliki je tukajšnji šoli blagovolil podariti več komadov vrtnarskega orodja. Za ta blagi dar izrekam slavnemu odboru na tem mestu v imenu šole presrečno zahvalo. Bog plačaj!

V Metliki, 5. dan aprila 1888.

Andr. Šest,
šolski voditelj.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 44. Večkrat sem uže slišal o malinu na veter. Pri nas imamo zelo močan veter, ki bi nam lahko rabil za tak malin. Kako je s takim malinom, kedo jih dela in ali so dobri ali ne? (S. Sl. v Spitaliču).

Odgovor: Po drugod imajo maline na veter, ali le onod, koder imajo malo tekoče vode, ki bi gonila maline. To so pa

navadni malini na veter. Sedaj pa izdelujejo tudi umetne maline na veter, s katerimi se more tudi ob slabem vetru mleti. Gonilno kolo, katero je tako narejeno, da se suče samo od sebe vedno proti vetru, ima 1—4 konjske sile. Podrobnosti morete pozvedeti pri Ant. Kunz-u in Mährisch-Weisskirchen.

Vprašanje 45. Bodite tako dobri in narišite mi nažert stavev, s katerimi se iz slame dela streha, ki ne zgori. Želel bi tudi natančnejšega popisa, kako se tkejo take plahte za streho. (J. K. v Starem trgu).

Odgovor: Izkušali bomo ustreči Vaši želji. Pisali smo g. pisatelju dotičnega članka, in kakor hitro nam bo poslal odgovor, hočemo ga precej priobčiti.

Vprašanje 46 Rad bi nekaj njiv dobro zagradil in sicer z živo mejo. Blagovolite mi naznaniti, kakšna živa meja je najboljša, kje bi dobil potrebnih sadik in po čem? (L. Š. na R.).

Odgovor: Najboljša rastlina ob vseh razmerah je beli trn ali glog. Sadik morete dobiti v c. kr. osrednji gozdarski drevosnici pod Rožnikom pri Ljubljani, ali pa, če jih nimajo tam, pri Klenert & Geiger-ji v Gradi. Kolikor nam je znano, imajo v Gradi trnove rastline in sicer dvoletne po krajearji.

Vprašanje 47. Imam kravo, katera se kmalu oteli. Nad dva meseca je uže minulo, od kar nič kaj ne more stopati na zadnjo desno nogo. Opazil sem, da ji parklji od spodaj gnijejo. Ostrgal sem uže več gnilega ali, bolje rečeno, trhlega parklja, kateri zoprnno diši. Kaj naj počnem? (P. L. v V. pri Kostanjevici na Primorskem).

Odgovor: Vaši kravi se je vsled kakega udarca parkelj vnel. Mogoče pa je tudi, da ima raka, ki se je naredil vsled nesnage, ako mora krava vedno stati na mokrem. Bodi si tako ali onako, skrbite za snago, glejte, da ima krava mir, in dajate ji obeze, katere hlade. Dobro je postavljati nogo v posodo z mrzlo vodo. Kadar se pa iz parklja izceja uže gnojina, takrat je pa skrbeti, da se hitro odteka; zato ga je umivati z mlačno vodo. Kar je gnilega, treba izpodrezati, rano potem izprati in vsak dan naštopati z štupo od bakrenega vitrijola, potem s predivom pokriti in dobro obezati. Tako zdraviti more pa pravilno le živinski zdravnik. Omeniti nam je še, da je treba ob taki boleznii v pravem času pomagati, drugače se razpase, in žival pogine za otrovano krvjo.

Vprašanje 48. Pričel sem izdelovati surovo maslo bolj na obilo, a šestokrat se mi pripeti, da se smetana, ko delam v pinji, speni, ter se nikakor noče narediti maslo. (R. Š. v B.).

Odgovor: Da se smetana peni, a ne sprijema v večje košččke, temu je več vzrokov. Namreč: Če je smetana premalo topla, če je prestara, če je mleko od krav, ki se imajo kmalu oteliti, če se prepočasi pinji, nesnaga i. t. d. Iz tega lahko razvidite, kaj je pri vas vzrok. Priporočamo vam kupiti knjigo „Mlekarstvo“, katero je spisal Gustav Pirc, in ki jo doboste v pisarni kmetijske družbe v Ljubljani s poštnino vred za 12 kr. Denar morete poslati v markah.

Vprašanje 49. Imam deteljišče od štajarske detelje, ki je zelo slabo obraščeno, po mnogih mestih pa detelje kar nič ni. Detelje bi ne podoral rad, rajši bi kaj vmes sejaj. Kakšno je Vaše mnenje, in kaj bi priporočali? (G. H. v K. vasi).

Odgovor: Ako deteljišča ne morete podorati, priporočamo vam njivo podolgem in počez s kako težko brano dobro povleči, potem vsejati inkarnatnico (Inkarnatkle) ter seme z brano povleči.

Gospodarske novice.

* C. kr. ministerjalni svetnik pl. dr. Lorenz Lieburnau, poročevalec za kmetijski pouk in za kmetijske društvene reči v kmetijskem ministerstvu, potuje te dni po Primorskem in Kranjskem. Najprvo si je ogledal kmetijske šole na Primorskem, 9. t. m. prišel je pa v Ljubljano in se je

peljal 10. t. m. z gospodom dr. Vošnjakom v Grm, da si ogleda tamošnjo kmetijsko šolo. Zelo nas veseli, da se je gospod svetnik jako pohvalno izrekel o tem, kar je v Ljubljani slišal in videl, zlasti pa o naši družbi in o našem listu.

* **Za tretjega učitelja na deželni kmetijski šoli v Grmu** imenoval je deželni odbor gospoda Jarneja Černeta, učitelja na Vrhniki. Gospod Černe bode nastopil službo, kakor hitro potrdi to imenovanje e. kr. kmetijsko ministerstvo.

* **Plemenske bika, nakupljene iz državne podpore**, prodajala bode kmetijska družba majnika meseca v Ribnici. Dan prodaje bode pozneje določen.

* **Občni zbor c. kr. kmetijske družbe koroške** je bil 14. mareaja v Celovei. Navzočnih je bilo 127 udov. Občni zbor je potrdil račune in proračune družbene, obravnaval o živinski soli ter ogrski konkurenciji z žitom ter izvolil nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen g. dr. pl. Edlmann, ki predseduje uže 23 let. Za odbornike pa so bili izvoljeni gg. Walter, Zunzer, Schroll, Elbl, Fuader, pl. Metnitz, Holzer, Puntschart, Oertl, Haberl in Hoek.

* **Goriško c. kr. kmetijsko društvo je imelo 5. t. m. tudi svoj občni zbor.** „Gospodarski list“, uradno glasilo tega društva, poroča o tem občnem zboru to le: Občni zbor e. kr. kmet. društva goriškega dne 5. aprila je bil maloštevilno obiskan; zbralo se je v društvenih prostorih samo 22 društvenikov, dva nad obilnatim številom. Predsedoval je prevzvišeni g. grof Coronini, vlado je zastopal e. kr. minist. tajnik grof Strassoldo. Zbor je brez ugovora na znanje vzel, oziroma potrdil poročilo o društvenem delovanju leta 1887. društveni račun za l. 1887. in proračun za letošnje leto, stanje društvenega premoženja konec l. 1887. in račun o porabi državnih podpor, dovoljenih za l. 1887. Za podpredsednika je bil per acclamationem potrjen g. I. Bolle, vodja tukajšnjega e. kr. poskušališča za svilarstvo in vinarstvo. — Grof Mantica je izrazil svoje obžalovanje, da se na državni avstrijsko-italijanski meji še vedno najnadležnejše zapreke delajo prevažanju gnoja od ene strani na drugo, in je priporočal, naj bi se društvo v korist mejnih kmetovalcev potrudilo, da doseže potrebne olajšave. — Predsednik je omenil, da se je to uže storilo. S tem je bil dovršen dnevni red.

Da je občni zbor goriškega kmetijskega društva tako žalosten, kakor tudi vse njegovo delovanje, prihaja od tod, ker ima taka pravila, da kmet niti ne more biti družabnik. Kako naj plača navadni kmet vsako leto štiri gold. letnine, zlasti, ako ne ve čemu? Naj društvo zniža letnino vsaj na dva gold., in kmalu bo več udov. Tega pa gotovo ne bodo storili Lahj, zato naj se pa Slovenci odločno potegnejo, da dobio deželen kulturen svet, v katerem bi imeli gotovo večino. Bodi našim naročnikom na Goriškem, katerih je gotovo več, nego je slovenskih udov pri goriškem kmetijskem društvu, povedano, da smo naš list ponudili za uradno glasilo imenovane družbe in sicer po 1 gold. za vsak po pošti pošiljan iztis; vrhu tega smo se tudi zavezali vse uradne vesti društvene priobčevati. Društvo, oziroma odbor, pa ponudbe ni vzprejel, akoravno bi bil materialno na dobičku, a udje bi prejemale trikrat obširnejši list nego sedaj.

* **C. kr. gozdarsko nadzorstvo za Kranjsko** je l. 1887. 16.794 hekt. gozda delo v varstvo. Pogozditi je ukazalo 601 ha. Iz éarske drevesnice na Rožniku je bilo oddanih brezplačno 3.244.631 gozdnih drevesec in bek, za plačilo po 2 gld. za tisoč pa 1.500.000. Za pogozdovanje Krasa v Postojinskem okraji se je porabilo 1.225.000 drevesec.

* **Prijateljem ribištva.** Kranjsko ribiško društvo nam javi, da ima oddati 40.000 mladih postrvic, ki so bile izvaljene v društveni valilnici na Studenci. Cena tem mladim ribicam je za društvenike 3 gld., za neude pa 5 gld. za 1000 ribic. Ribice se pošiljajo v posebnih, zato prirejenih posodah, katere društvo ob pošiljavi posojuje. Naročila vzprejema ustno ali pismeno gospod društveni blagajnik C. Karinger v Ljubljani.

Pri tej priliki opozarjamo vse prijatelje ribištva na to občekristno društvo, katero jo v resnici pričelo kaj živahno delovati, odkar se je odbor reorganizoval. Kranjsko ribištvo se more kaj močno povzdigniti, ako bo ostalo delovanje ribiškega društva tako, kakršno je sedaj; treba mu je pa tudi materialne podpore, katera mu najhitreje dojde, ako pristopi društvu mnogo novih udov. Oglasila za pristop vzprejema tudi gori imenovani gospod blagajnik.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 8. aprila 1888.

Namesto bolnega družbenega predsednika je vodil zborovanje gosp. podpredsednik Jos. Fr. Seunig, navzoči so pa bili odborniki: gg. Detela, Kastelic, Lenarčič, Murnik, Povše, Robič, dr. pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirce.

Poročilo o delovanju v živinozdravnici vzame glavni odbor na znanje, ravno tako tudi odlok e. kr. kmetijskega ministerstva glede stipendij za podkovske učence.

Prošnje nekaterih šol za podporo šolskim vrtom glavni odbor odbije, ker nima sedaj v ta namen nikake zaloge.

Želji čebelarskega in sadjarskega društva v Jesenicah, da bi priredilo z družbo vred sadjarsko razstavo, ne ustreže glavni odbor, ker je omenjenemu društvu itako dano na voljo udeležiti se deželne razstave korporativno.

Glavni odbor vzame na znanje odlok kmetijskega ministerstva, ki določuje porabo državne subvencije za govedarstvo, ukrene pa ob enem prositi imenovano ministerstvo nekaterih izprememb.

Glavni odbor ukrene prirediti razstavo govodi v Ribnici šele jeseni, ker pridejo poročila o državnih subvencijah šele meseca junija.

Odbor ukrene maja meseca prirediti v Ribnici prodajo plemenskih bikov.

Ustanovitev nove podružnice v Bledu vzame glavni odbor z veseljem na znanje ter naroči tajništvu poslati novi podružnici nekaj družbenih knjig ter ob enem potrebno ukreniti, da dobi nova podružnica primeren delež premoženja radovljiške podružnice.

Posesniku Ant. Franetiču se dovoli prodati subvencijskega bika, ker je postal pretežek in prehud, in ker ga ima itako skoraj uže dva leti.

Odsek za posvetovanje o novih pravilih, ki je v petih sejah naloženo mu delo dokončal, predlaga nova pravila, katera glavni odbor potrdi ter jih naroči dati tiskati, da se dopošljejo udom v pretresovanje.

Za nove ude se predlagajo in zprejmejo nastopni gg.:

Andoljšek Fran. posestnik iz Poljan; Novak Janez, posestnik iz Poljan; Kuček Anton, posestnik v Ložu; Gnjezda Štefan, župnik na Boh. Beli; Zupan Ignacij, kaplan v Gradu; Burja Andrej, posestnik in tesarski mojster na Boh. Pretnar Blaž, posestnik na Boh. Beli; Poljanec Lovro, posestnik v Bledu; Pavlič Blaž, posestnik v Gradu; Gogala Andrej, posestnik na Boh. Beli; Poklukar Jakob, posestnik in izdelovatelj cevi v Grabčah; Zalokar Anton, posestnik v Podbomu; Jelenc Jurij, posestnik v Bledu; Jereb Matevž, župnik v Javorji; Wilfan Ivan, posestnik in krčmar na Črnučah; Riglar Aleš, posestnik v Škranjckem; Govže Jakob, mlinar v Šušji; Arh Janez, posestnik v Bodeščah; Erlach Janez, posestnik v Mlinem; Kelbel Anton, posestnik na Boh. Beli; Zupan Janez, posestnik in gostilničar na Boh. Beli; Dervovšek Fran, posestnik in gostilničar v Dol. Kotiču; Tujec Ivan, gostilničar pri črnem orlu v Idriji; Deperis Anton, posestnik v Vipavi; Fischer Anton, župnik pri Sv. Jederti na Laškem; Gilly P. e. kr. poštar in posestnik v Višnjigori; Gašperin Viljem, župnik na Planini; Kobilica Janez, župnik na Črnučah; Levstik Vinko, šolski nadzornik na Vrhuiki; Velepčič Anton, vrtnar v vili Rittmayer v Bledu; grof Camilo Aichelburg, lastnik Louisne kopeli v Bledu; Barle Matej, posestnik in župan v Lužah; Strupi Fran, posestnik in župan v Čirčičah; Florijančič Janez, posestnik v Dravljah; Magovec Franc, posestnik in gostilničar na Krki; Jeglič Janko Nep., učitelj v Pečah; Bonač Franc, posestnik v Topolu; Lampelj Janez, posestnik v Vnanjih-goricah; Gisman Pavl grajščinski oskrbnik v Ravnah; Rozman Martin, posestnik na Bitnjah; Ponikvar Janez, posestnik na Povšečah; Hočevar Anton, župnik v Št. Lorencu na Temenici; Karlin Ivan, župnik v Doberničah; Bukovec Ivan, župan in posestnik v Merzli luži; Smola Ivan, e. k. major in posestnik grajščine Vinogorica; pl. Terbuhovič Marko, e. kr. major in posestnik grajščine Mala loka; Rihteršič Ivan, učitelj v Doberničah; Peterlin Janez, posestnik v Poljanah; Kljun France, posestnik v Brežah.

✎ INSERATE ✎

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalec“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

(2-4) „Ljubljanski zvon“.

Stoji pol leta gld. 2.30, četrt leta gld. 1.15.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

priporoča (41-1)

Andrej Druškovič

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10.

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarje in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Prodaja mnogovrstnih požlahtnenih drevesec.

Na graščini visokorodn. gosp. grofa Lanthierija na Slapu pri Vipavi je na prodaj več tisoč mnogovrstnih zlahtnih drevesec, kakor jabelk, hrušek, češenj, marelic, orehov itd.

Cena je od 30 do 45 kr. z ozirom na starost in visokost dreves. Za izvrstno blago se garantuje in sadjarje nujno vabi k nakupu

Oskrbništvo graščine Slap pri Vipavi,
dne 12. marca 1888.

Opomnja. Prodajamo drevje iz drevesnice prejšnje deželne sadjarske šole na Slapu pri Vipavi. (34-2)

Kmetovalec,

ki je v kmetijstvu teoretično in praktično zvežban, ki je nže oskrboval največa posestva in ki ima kavejje 10 000 gold. iše primerne službe

Pomdne poslati je pod „Z. K 1330“ na OTTO MASS, Annoncen-Expedition in Wien. (35-2)

Prodaja gozdnih sadik.

Ker bodem drevesnico svojo predelal in povečal, prodam 100.000 gozdnih sadik od črnega borovca, smrek in macesna po prav nizki ceni. — Cenik pošiljam na zahtevanje. (36-2)

Na Colu nad Vipavo.

Andrej Rován.

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za zavarovanje življenja in rent.

avstro-francoska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah;

Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmišljencem;

Zavarovanje za doživetje preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pegoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, ktere napravijo požar ali strela, parne ali plinove eksplozije, ali se narede z gašenjem, podiranjem in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, mobiljah in vsakovrstnih opravah zaloga blaga, živini, gospodarskem orodji in zaloga;

b) proti škodam, ktere napravi ogenj ali strela ob zetvi in košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in stogih;

c) proti škodam, ki je napravi toča na poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po vodi in po suhem;

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a se bode pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kakor se prične.

Zastopstva družbe.

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtsgasse 3; v Inostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v Lvovu Marijin trg 9, nova; v Pragi, Vaelava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I, Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3, pri JOSIPU PROSENC-u

(5-3)

„Triumf oves“

povsod poznan kot najboljši oves, ki daje čudovite pridelke (24—4)

stoji 1 mernik 1 gld. 50 kr.

Več tisuč različno močnih sadik vijolčasto cvetočega španskega bezga (Flieder), kos po 2—5 kr.

Kdor želi kaj kupiti, obrne naj se na

oskrbnništvo fužinske graščine Ivana Baumgartnerja
v Ljubljani, Franc Josipova cesta št. 5.

10.000

parov pomladanskih hlač za moške, ki so bile namenjene za izvoz, ostalo je nazaj, ker so povišali colnino. Jaz sem dobil nalogo te hlače posamezne ali več skupaj prodati po vsaki ceni. Jaz dam tedaj par

pomladanskih hlač le za 1 gold 95 kr.

(t. j. kolikor je delo stalo). Hlače so najboljši narejene po najno večji dunajski šegi in da nihče ne dvomi, izrečem, da so hlače elegantne, trdne in lepe, katere nazaj vzamem če to ni res. — Ker te hlače hitro kupujeje naj se vsak požuri, kdor jih hoče še dobiti. Kdor naroči, naj naznani dolgot med korakom. — Pošilja se le po poštnim povzetju. Naslov je: (40—1)

M. Apfel, na Dunaji, I. Wollzeile Nr. 29/72.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič

trgovina z železnino

Mestni trg št. 10 (42-1)

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške sive za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zauje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Živinski prah,

katerega izdeljuje

Piccolijeva lekarna „pri Angelu“ na Dunajski cesti v Ljubljani.

Izvrsten najboljši pripomoček proti vsem boleznim pri konjih, kravah in volih. Kdor jih hoče ohraniti zdrave in jih obvarovati vsake nalezljive bolezni, naj dá konju, kravi, ki molze, itd. vsaki dan 2 žlici tega prahu. Ako je pa žival uže bolna, naj ji dá vsaki dan 2—3krat po eno polno pest. Ako je to še premalo in je treba večjega učinka, kakor na

pr. pri vnetici črev, koliki, itd. naj dá živali večjo ali podvojno mero na vsako 1—2 uro. Živalim, zbolelim zaradi nečiste krvi, naj se dá 3krat na dan po 2 žlici.

Za drobnico, kakor teleta, prešiče, ovce itd. zadostuje, da ostane zdrava, 2krat na dan po pol žlice; kot zdravilo zoper gori omenjene bolezni naj se pa daje tretji del tega, kakor večji živini. Najbolje je, ako se pomeša živinski prah z otrobi, ali se daje na kruhu; če to ni mogoče, se mora z vodo pomešati in na kak način živali vlivati.

En paket velja 25 kr.

(19—5)

Najnovjše slamoreznice!

Patentovane

varnostne slamoreznice

režejo slamo v 9 dolgostih od 1/4 do 3"

Te vrste slamoreznice moreš bipoona vstaviti ter tudi nazaj vrteti. Režejo lepo in natančno! Grejo lahko in narede veliko! Z vlakom ne verigo ali pa brez njega! Slamoreznice so narejene, da se gonijo z roko z nogo ali gopeljem

== Popolna varnost pred nesrečami. ==

C. kr. 88 privil.

tovarna za kmet. stroje, livarna in fužine na par

Ph. Mayfarth & Co. (11—7)

na DUNAJI, II., Taborstrasse, FRANKFURT na M. in BEROLIN N.

PODRUŽNICE: Budapest, Instertburg, Posen, Dirschau, Hamburg, Osnabrück in Bologna.

Premovani z več kot 200 odlikovanjimi. — Ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

Seme ruskega lanu,

morejo dobiti tisti, ki so ga naročili po 3 gl. star mernik od 20. marca naprej

v pisarni c. kr. kmetijske družbe
v Ljubljani.

(33-3)

Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo velike in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, spalirje, kordone in enoletne požlahnitve: **divjakov** in **podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotičnega drevja** in **grmovja, drevja** (10-7) **za drevorede itd.**

Razpošiljatev pravilno imenovanih **ceplivcev** vseh vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☚

Izvrstni zgodnji

simoradski semenski oves,

ki dozori najmanj 14 dni prej kot vsak drug oves, kvintal (100 kgr.) po 10 gl.

in nastopne vrste sadik od

bek (vrb) za plesti:

Salix acuti (folia), (raste krepko ter ima po 2 do 2½ m. dolge enoletne poganjke brez vsake stranske vejice) 1000 potaknencev 2 gl. 50 kr.

Salix viminalis, 1000 potaknencev 2 gl.

Salix viminalis purpurea, 1000 potaknencev 2 gl.

Salix uralensis, (jako tanjka beka, pripravna za finejša dela) 1000 potaknencev 1 gl. 50 kr.

ima naprodaj

Josip Lenarčič

na Vrhniki. (28-3)

Cene veljajo loco Vrhnike in se zaračuni zavoj toliko, kolikor stoji.

Prva kranjska mlekarska zadruga

v Ljubljani (30-3)

naznanja s tem, da razprodaja

ŠVICARSKI SIR

kilo po 80 kr. I^o, po 68 kr. II° in po 60 kr. III° vrsto, ter da postreže rada tudi s pošiljatvami po 4°, kil (poštni zavitek) in na zahtevanje tudi z manj.

Založba c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Nki. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, ume-
talni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko sšadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastu h izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljše noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede (20-5)

Gospodu

G. PICCOLI-JU, lekarju „pri Angelu“
v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodčnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nisem pozabil najrazličnejših rudninskih vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislil, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene **esence za želodec**, in vspeli je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin porabivši samo 6 stekl. popolnoma ozdravil.

Pri takem vspehu morem Vaso **esenco** le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled **slabe prebave**,

zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zaslužno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

Dr Leon Levi

Izdelovatelj pošilja

esenco za želodec

v zabojskih po 12 steklenice za 1 gl. 36 kr., poštno stroške trpé p. t. naročniki.

Posamezne steklenice dobijo se pa razven pri izdelovatelju lekarju PICCOLI-JU „pri Angelu“ v Ljubljani po 10 kr., tudi še pri lekarju Rizzioi-JU v Rudolfovem in skoraj po vseh lekarnah na Primorskem, Tirolskem, Koroskem, Stajarskem in v Dalmaciji in sicer po 15 kr. steklenica. (39-1)

Semena

velikanske pese, nemške in
domače detelje,
raznovrstnih trav in sočivja

prodaja po najnižji ceni in zanesljive kaljivosti

PETER LASNIK v LJUBLJANI.

Zunajna naročila zvršujejo se hitro po poštnem povzetju. (27-3)

Tisk J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani.